

Βρυξέλλες, 3 Οκτωβρίου 2022
(OR. en)

Διοργανικός φάκελος:
2022/0303(COD)

13079/22
ADD 3

JUSTCIV 121
JAI 1260
CONSOM 243
COMPET 753
MI 703
FREMP 197
CODEC 1399
TELECOM 389
CYBER 311
DATAPROTECT 266

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	29 Σεπτεμβρίου 2022
Αποδέκτης:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	SWD(2022) 320 final
Θέμα:	ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ [...] που συνοδεύει το έγγραφο πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την προσαρμογή των κανόνων περί εξωσυμβατικής αστικής ευθύνης στην τεχνητή νοημοσύνη (οδηγία περί ευθύνης για την ΤΝ)

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - SWD(2022) 320 final.

συνημμ.: SWD(2022) 320 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 28.9.2022
SWD(2022) 320 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

[...]

που συνοδεύει το έγγραφο

πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
για την προσαρμογή των κανόνων περί εξωσυμβατικής αστικής ευθύνης στην τεχνητή
νοημοσύνη (οδηγία περί ευθύνης για την ΤΝ)

{COM(2022) 496 final} - {SEC(2022) 344 final} - {SWD(2022) 318 final} -
{SWD(2022) 319 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης
Εκτίμηση επιπτώσεων της πρωτοβουλίας σχετικά με την αστική ευθύνη για ζημίες που προκαλούνται από την TN
A. Ανάγκη ανάληψης δράσης
Ποιο είναι το πρόβλημα και γιατί αποτελεί πρόβλημα σε επίπεδο ΕΕ;
Η διάθεση της TN συνιστά, αφενός, στόχο της Επιτροπής και, αφετέρου, αναμενόμενη τάση. Αν και τα προϊόντα/υπηρεσίες που βασίζονται στην TN αναμένεται να είναι ασφαλέστερα από τα παραδοσιακά, ατυχήματα θα εξακολουθήσουν να συμβαίνουν. Οι υφιστάμενοι κανόνες ευθύνης, ιδίως οι εθνικοί κανόνες που βασίζονται στην υπαιτιότητα, δεν είναι προσαρμοσμένοι στη διεκπεραίωση αξιώσεων αποζημίωσης λόγω βλάβης που προκλήθηκε από προϊόντα/υπηρεσίες που βασίζονται στην TN. Στο πλαίσιο αυτών των κανόνων, τα θύματα πρέπει να αποδεικνύουν τις παράνομες πράξεις/παραλείψεις του προσώπου που προκάλεσε τη ζημία. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της TN, συμπεριλαμβανομένων της αυτονομίας και της αδιαφάνειας (το αποκαλούμενο φαινόμενο του «μαύρου κουτιού»), καθιστούν δύσκολο ή απαγορευτικά δαπανηρό τον εντοπισμό του υπεύθυνου προσώπου και την απόδειξη των απαιτήσεων για επιτυχή αξίωση αποζημίωσης. Επιθυμία της Επιτροπής είναι να αποφευχθεί το ενδεχόμενο τα θύματα βλάβης που προκλήθηκε από την TN, π.χ. πολίτες, επιχειρήσεις, να προστατεύονται λιγότερο από τα θύματα παραδοσιακών τεχνολογιών. Αυτή η απουσία αποζημίωσης μπορεί να επηρεάσει την εμπιστοσύνη τους στην TN και, τελικά, την υιοθέτηση προϊόντων/υπηρεσιών που βασίζονται στην TN. Δεν είναι βέβαιο με ποιον τρόπο μπορούν να εφαρμοστούν οι εθνικοί κανόνες για την ευθύνη στις ιδιαιτερότητες της TN. Επιπλέον, όταν τα δικαστήρια βρίσκονται αντιμέτωπα με αποτέλεσμα το οποίο είναι άδικο για το θύμα, ενδέχεται να εφαρμόσουν τους υφιστάμενους κανόνες κατά περίπτωση προκειμένου να καταλήξουν σε δίκαιο αποτέλεσμα. Κάτι τέτοιο θα προκαλέσει ανασφάλεια δικαίου. Ως αποτέλεσμα, οι επιχειρήσεις θα δυσκολεύονται να προβλέψουν με ποιον τρόπο θα εφαρμοστούν οι υφιστάμενοι κανόνες περί ευθύνης σε περίπτωση πρόκλησης ζημίας. Κατά συνέπεια, θα δυσκολεύονται να εκτιμήσουν την έκθεσή τους σε ευθύνη και να ασφαλιστούν γι' αυτήν. Ο αντίκτυπος αυτός διογκώνεται σε περιπτώσεις επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται διασυνοριακά, καθώς η ανασφάλεια θα αφορά διαφορετικές έννομες τάξεις. Θα πλήξει κυρίως τις ΜΜΕ, οι οποίες δεν μπορούν να βασίζονται σε εσωτερική νομική υπηρεσία ή κεφαλαιακά αποθέματα. Επίσης, αναμένεται ότι, αν η ΕΕ δεν αναλάβει δράση, τα κράτη μέλη θα προβούν σε προσαρμογή των οικείων εθνικών κανόνων περί ευθύνης στις προκλήσεις που θέτει η TN. Αυτό θα οδηγήσει σε περαιτέρω κατακερματισμό και αύξηση του κόστους για επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται διασυνοριακά.
Τι θα πρέπει να επιτευχθεί;
Η πρωτοβουλία υλοποιεί την προτεραιότητα της Επιτροπής για την ψηφιακή μετάβαση. Γενικός στόχος είναι να προωθηθεί η διάθεση αξιόπιστης TN ώστε να αποκομιστούν στο έπακρο τα οφέλη της. Επομένως, η Λευκή Βίβλος για την TN στοχεύει στη δημιουργία οικοσυστήματος εμπιστοσύνης για την προώθηση της υιοθέτησης της TN. Η πρωτοβουλία για την ευθύνη είναι το αναγκαίο επακόλουθο των κανόνων ασφάλειας που εγκρίθηκαν για την TN και, συνεπώς, συμπληρώνει την πράξη για την TN. Η πρωτοβουλία για την TN:

- Διασφαλίζει ότι τα θύματα προϊόντων/υπηρεσιών που βασίζονται στην ΤΝ προστατεύονται εξίσου με τα θύματα παραδοσιακών τεχνολογιών.
- Περιορίζει την ανασφάλεια δικαίου όσον αφορά την έκθεση σε ευθύνη επιχειρήσεων που αναπτύσσουν ή χρησιμοποιούν την ΤΝ.
- Αποτρέπει την εμφάνιση αποσπασματικών προσαρμογών των εθνικών κανόνων αστικής ευθύνης στην ΤΝ.

Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ (επικουρικότητα);

Η προώθηση της διάθεσης της ΤΝ στην Ευρώπη συνεπάγεται την ανάγκη να ανοίξει η ενιαία αγορά της ΕΕ στους οικονομικούς παράγοντες που επιθυμούν να αναπτύξουν ή να υιοθετήσουν την ΤΝ στο πλαίσιο των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων.

Αυτό προϋποθέτει περιορισμό της ανασφάλειας δικαίου και αποτροπή του κατακερματισμού, σε περίπτωση που τα κράτη μέλη ξεκινήσουν μεμονωμένα να προσαρμόζουν τους εθνικούς κανόνες με διαφορετικό τρόπο.

Σύμφωνα με συντηρητικές εκτιμήσεις, η δράση σε επίπεδο ΕΕ σχετικά με την ευθύνη για την ΤΝ θα είχε θετικό αντίκτυπο που αντιστοιχεί σε αύξηση κατά 5-7 % στην αξία παραγωγής του σχετικού διασυνοριακού εμπορίου σε σύγκριση με το βασικό σενάριο.

Β. Λύσεις

Ποιες είναι οι διάφορες επιλογές για την επίτευξη των στόχων; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Αν όχι, γιατί;

Επιλογή πολιτικής 1: τρία μέτρα για την ελάφρυνση του βάρους απόδειξης της αξίωσης αποζημίωσης των θυμάτων:

α) Εναρμόνιση του τρόπου με τον οποίο μπορούν να αποκαλύπτονται, στο πλαίσιο δικαστικών διαδικασιών, οι πληροφορίες που καταγράφονται/τεκμηριώνονται σύμφωνα με τους κανόνες για την ασφάλεια των προϊόντων της πράξης για την ΤΝ, ώστε το θύμα να μπορεί να εντοπίσει και να αποδείξει ποια πράξη/παράλειψη οδήγησε στη ζημία που υπέστη.

β) Αν το θύμα αποδεικνύει ότι το υπεύθυνο πρόσωπο δεν συμμορφώθηκε με τις απαιτήσεις ασφάλειας της πράξης για την ΤΝ που αποσκοπούν στην αποτροπή της ζημίας, τα δικαστήρια μπορούν να συνάγουν το τεκμήριο ότι η συγκεκριμένη μη συμμόρφωση προκάλεσε τη ζημία. Το δυνητικά υπεύθυνο πρόσωπο θα έχει τη δυνατότητα να αντικρούσει αυτό το τεκμήριο, π.χ. αποδεικνύοντας ότι η ζημία προκλήθηκε από άλλη αιτία.

γ) Σε περίπτωση που μοναδικός τρόπος για να αποδείξει το θύμα την αξίωση αποζημίωσής του είναι να παρουσιάσει τι συνέβη εντός της ΤΝ, το βάρος αυτό για το θύμα θα πρέπει να ελαφρύνεται. Το δυνητικά υπεύθυνο πρόσωπο θα έχει τη δυνατότητα να αποδείξει ότι δεν ενέργησε αμελώς.

Επιλογή πολιτικής 2: τα μέτρα της επιλογής 1 σε συνδυασμό με εναρμόνιση του καθεστώτος αντικειμενικής ευθύνης για περιπτώσεις χρήσης ΤΝ με συγκεκριμένο προφίλ κινδύνου. Αντικειμενική ευθύνη σημαίνει ότι ένα πρόσωπο που εκθέτει το κοινό σε κίνδυνο (ο οποίος συχνά αφορά υψηλής αξίας έννομα συμφέροντα, όπως η ζωή, η υγεία, η ιδιοκτησία) και αντλεί όφελος από αυτό, ευθύνεται αν ο κίνδυνος αυτός υλοποιηθεί, π.χ. ευθύνη του ιδιοκτήτη αυτοκινήτου. Στις περιπτώσεις αυτές, το θύμα χρειάζεται απλώς να αποδείξει ότι η ζημία που επήλθε απορρέει από τη σφαίρα κινδύνου του υπευθύνου.

Το παραπάνω μπορεί να συνδυαστεί με υποχρεωτική ασφαλιστική κάλυψη.

Επιλογή πολιτικής 3: προσέγγιση βάσει σταδίων (**προτιμώμενη επιλογή πολιτικής**), η οποία συνίσταται σε

— Πρώτο στάδιο: τα μέτρα της επιλογής 1, και

— Δεύτερο στάδιο: ένας μηχανισμός επανεξέτασης για να επανεκτιμηθεί η ανάγκη εναρμόνισης της αντικειμενικής ευθύνης για περιπτώσεις χρήσης ΤΝ με συγκεκριμένο προφίλ κινδύνου (ενδεχομένως σε συνδυασμό με υποχρεωτική ασφαλιστική κάλυψη).

Ποιες απόψεις διατύπωσαν τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη; Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;

Σε γενικές γραμμές, η πλειονότητα των ενδιαφερομένων συμφώνησε όσον αφορά τα προβλήματα που διαπιστώθηκαν και υποστήριξε την ανάληψη δράσης σε επίπεδο ΕΕ.

Πολίτες, οργανώσεις καταναλωτών και πανεπιστημιακά ιδρύματα στην ΕΕ επιβεβαίωσαν, στη συντριπτική τους πλειοψηφία, την ανάγκη δράσης σε επίπεδο ΕΕ ώστε να μετριαστούν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα θύματα λόγω του βάρους της απόδειξης. Οι επιχειρήσεις, παρότι αναγνώρισαν τις αρνητικές συνέπειες της ανασφάλειας όσον αφορά την εφαρμογή των κανόνων περί ευθύνης, ήταν πιο επιφυλακτικές και ζήτησαν στοχευμένη παρέμβαση για να αποφευχθεί ο περιορισμός της καινοτομίας.

Παρόμοια ήταν η εικόνα όσον αφορά τις επιλογές πολιτικής. Οι πολίτες, οι οργανώσεις καταναλωτών και τα πανεπιστημιακά ιδρύματα στην ΕΕ υποστήριζαν σθεναρά, τουλάχιστον, τη λήψη μέτρων σχετικά με το βάρος της απόδειξης. Τάχθηκαν επίσης υπέρ του αυστηρότερου μέτρου, της εναρμόνισης της αντικειμενικής ευθύνης σε συνδυασμό με υποχρεωτική ασφαλιστική κάλυψη.

Οι επιχειρήσεις εμφανίστηκαν πιο διχασμένες, αναλόγως και του μεγέθους τους. Η αντικειμενική ευθύνη θεωρήθηκε δυσανάλογη. Η εναρμόνιση όσον αφορά την ελάφρυνση του βάρους της απόδειξης έλαβε μεγαλύτερη στήριξη, ιδίως μεταξύ των ΜΜΕ. Εντούτοις, οι επιχειρήσεις προειδοποίησαν ότι δεν θα πρέπει να μετακυλιστεί πλήρως το βάρος της απόδειξης.

Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής

Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (ειδιάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Η προτιμώμενη επιλογή πολιτικής θα διασφάλιζε ότι τα θύματα προϊόντων και υπηρεσιών που βασίζονται στην ΤΝ (φυσικά πρόσωπα, επιχειρήσεις και άλλες δημόσιες ή ιδιωτικές οντότητες) δεν προστατεύονται λιγότερο από τα θύματα παραδοσιακών τεχνολογιών. Θα ενίσχυε το επίπεδο εμπιστοσύνης στην ΤΝ και θα προωθούσε την υιοθέτησή της.

Επιπλέον, η πρωτοβουλία θα περιόριζε την ανασφάλεια δικαίου και θα απέτρεπε τον κατακερματισμό, βοηθώντας, επομένως, τις εταιρείες, και κυρίως τις ΜΜΕ, που επιθυμούν να αξιοποιήσουν το πλήρες δυναμικό της ενιαίας αγοράς της ΕΕ μέσω της διάθεσης προϊόντων και υπηρεσιών που βασίζονται στην ΤΝ σε διασυνοριακό επίπεδο.

Η πρωτοβουλία θα μπορούσε επίσης να βελτιώσει τις συνθήκες για την παροχή κάλυψης από τις ασφαλιστικές εταιρείες σε δραστηριότητες που σχετίζονται με την ΤΝ, η οποία είναι καθοριστικής σημασίας στην προσπάθεια των ΜΜΕ να διαχειριστούν τους κινδύνους τους.

Από άποψη περιβαλλοντικών οφελών, η πρωτοβουλία αναμένεται να οδηγήσει σε βελτίωση της απόδοσης

και να συμβάλει στην καινοτομία για τεχνολογίες φιλικές προς το περιβάλλον.

Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες τεχνολογίας αιχμής που στοχεύει να προαγάγει η παρούσα πρωτοβουλία, στην πλειονότητά τους, δεν διατίθενται ακόμη στην αγορά. Τα προτεινόμενα μέτρα προλαμβάνουν τις εξελίξεις, καθώς προσαρμόζουν το νομικό πλαίσιο στις ειδικές ανάγκες και προκλήσεις της ΤΝ, ούτως ώστε να δημιουργήσουν οικοσύστημα εμπιστοσύνης και ασφάλειας δικαίου.

Δεδομένου ότι αυτή η πολιτική προσέγγιση είναι μελλοντοστρεφής, δεν υπάρχουν διαθέσιμα επαρκή δεδομένα για να ποσοτικοποιηθούν οι επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής πολιτικής. Συνεπώς, οι επιπτώσεις αυτές αποτέλεσαν κυρίως αντικείμενο ποιοτικής εκτίμησης, στην οποία λήφθηκαν υπόψη όλα τα διαθέσιμα δεδομένα, εκτιμήσεις εμπειρογνομόνων και συμβολή των ενδιαφερομένων. Με βάση εμπειριστατωμένες υποθέσεις, ακολουθήθηκαν κάποιες προσεγγίσεις ποσοτικού υπολογισμού.

Συγκεκριμένα, εκτιμάται ότι η προτιμώμενη επιλογή πολιτικής θα μπορούσε να δημιουργήσει πρόσθετη αξία για την αγορά ΤΝ στην ΕΕ των 27, μεταξύ περίπου 500 εκατ. EUR και 1,1 δισ. EUR το 2025. Επιπλέον, σύμφωνα με μικροοικονομική ανάλυση που βασίστηκε σε δεδομένα της αγοράς για ρομποτικές ηλεκτρικές σκούπες, η πρωτοβουλία θα μπορούσε να δημιουργήσει αύξηση της συνολικής ευημερίας κατά 30,11 εκατ. – 53,74 εκατ. EUR μόνο για τη συγκεκριμένη κατηγορία προϊόντος στην ΕΕ των 27.

Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (ειδιάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Η προτιμώμενη επιλογή πολιτικής αποτρέπει τα κενά ευθύνης που προκαλούνται λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της ΤΝ. Θα διασφάλιζε ότι, σε περιπτώσεις στις οποίες τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ΤΝ δεν θα επέτρεπαν στο θύμα να αποδείξει τα αναγκαία πραγματικά περιστατικά, το κόστος επιβαρύνει το πρόσωπο που ευθύνεται για την πρόκληση της ζημίας αντί του θύματος.

Αυτό συνάδει με έναν από τους θεμελιώδεις σκοπούς του δικαίου περί ευθύνης, δηλ. να διασφαλίζεται ότι το πρόσωπο που βλάπτει άλλο πρόσωπο με παράνομο τρόπο καταβάλλει αποζημίωση για τη βλάβη που προκάλεσε στο θύμα. Είναι επίσης σύμφυτη με τον στόχο πολιτικής της Επιτροπής, να διασφαλίσει ότι τα θύματα ζημίας που προκαλείται με εμπλοκή συστημάτων ΤΝ έχουν το ίδιο επίπεδο προστασίας με τα θύματα ζημίας λόγω παραδοσιακών τεχνολογιών. Οδηγεί σε πιο αποδοτική κατανομή του κόστους στο πρόσωπο που πράγματι προκάλεσε τη ζημία και είναι η καταλληλότερη για την αποτροπή επέλευσης της ζημίας.

Τα δυνητικά υπεύθυνα πρόσωπα (ιδίως επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην αγορά ΤΝ) διαθέτουν, κατά πάσα πιθανότητα, ασφαλιστική κάλυψη. Οι λύσεις ασφαλιστικής κάλυψης επιτρέπουν διασπορά του βάρους της ευθύνης στην κοινότητα των ασφαλισμένων και, συνεπώς, περιορίζουν το κόστος των υπευθύνων για ετήσια ασφάλιστρα. Συνεπώς, τα υπεύθυνα πρόσωπα που καλύπτονται από ασφάλιση θα αντιληφθούν το κόστος αποζημίωσης του θύματος απλώς ως μια οριακή αύξηση του ασφαλίστρου τους.

Δεν κατέστη δυνατόν να πραγματοποιηθεί ιδιαίτερα αξιόπιστη και ακριβής ποσοτικοποίηση του κόστους, διότι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες τεχνολογίας αιχμής που προωθούνται με την παρούσα πρωτοβουλία, στην πλειονότητά τους, δεν διατίθενται ακόμη στην αγορά. Με βάση τα διαθέσιμα δεδομένα, την ανάλυση εμπειρογνομόνων και εμπειριστατωμένες υποθέσεις, εκτιμήθηκε ότι η προτιμώμενη επιλογή πολιτικής μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση του συνολικού ποσού των ασφαλιστρών που καταβάλλονται ετησίως για ασφάλιση ευθύνης στην ΕΕ κατά 5,35 εκατ. EUR σε 16,1 εκατ. EUR.

Ποιες είναι οι επιπτώσεις στις ΜΜΕ και στην ανταγωνιστικότητα;

Μέσω της βελτίωσης της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς για προϊόντα και υπηρεσίες που βασίζονται στην ΤΝ, η πρωτοβουλία αναμένεται να έχει θετικές επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα των εταιρειών

που δραστηριοποιούνται στην ευρωπαϊκή αγορά TN. Οι εταιρείες αυτές θα μπορούσαν να καταστούν πιο ανταγωνιστικές σε παγκόσμια κλίμακα, με αποτέλεσμα την ενίσχυση της θέσης της ΕΕ σε σχέση με τους ανταγωνιστές της στον παγκόσμιο αγώνα δρόμου για την TN (κυρίως τις ΗΠΑ και την Κίνα). Δεδομένου ότι η TN αποτελεί οριζόντια τεχνολογία γενικής εφαρμογής, τα οφέλη αυτά δεν θα περιοριστούν σε ορισμένους ειδικούς τομείς, αλλά θα έχουν εφαρμογή —μολονότι σε διαφορετικό βαθμό— σε όλους τους τομείς στους οποίους πραγματοποιείται ανάπτυξη ή χρήση της TN.

Οι ΜΜΕ θα ωφεληθούν ακόμη περισσότερο σε σχέση με άλλους ενδιαφερομένους από τον περιορισμό της ανασφάλειας δικαίου και του κατακερματισμού, διότι πλήττονται σε μεγαλύτερο βαθμό από τα εν λόγω προβλήματα στο πλαίσιο των υφιστάμενων κανόνων για την ευθύνη. Η παρούσα πρωτοβουλία αναμένεται να βελτιώσει τις συνθήκες ιδίως για ΜΜΕ που επιθυμούν να διαθέσουν προϊόντα ή υπηρεσίες που βασίζονται στην TN σε άλλα κράτη μέλη. Αυτό είναι καθοριστικής σημασίας, διότι κινητήρια δύναμη της αγοράς TN στην ΕΕ είναι σε μεγάλο βαθμό οι ΜΜΕ που αναπτύσσουν, εγκαθιστούν ή χρησιμοποιούν τεχνολογίες TN.

Οι ΜΜΕ θα επωφεληθούν από την παρούσα πρωτοβουλία και ως θύματα ζημιών που προκαλούνται από την TN, καθώς θα μπορούν να βασίζονται στην ελάφρυνση του βάρους της απόδειξης σε αξίωση αποζημίωσης.

Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικήσεις;

Δεν αναμένονται σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικήσεις.

Τα προβλεπόμενα μέτρα για την ελάφρυνση του βάρους της απόδειξης για τα θύματα θα μπορούσαν να ενσωματωθούν στα υφιστάμενα δικονομικά πλαίσια και πλαίσια αστικής ευθύνης των κρατών μελών χωρίς να προκληθούν τριβές.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλουν έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της πρωτοβουλίας και να διαβιβάσουν ορισμένες πληροφορίες για τη στοχευμένη επανεξέταση της Επιτροπής. Ωστόσο, αυτές οι απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων θα περιοριστούν στις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη μέσω των υφιστάμενων βάσεων δεδομένων και των πληροφοριών που υποβάλλονται στο πλαίσιο άλλων νομικών πράξεων (π.χ. πράξη για την TN ή οδηγία για την ασφάλιση αυτοκινήτων), με αποτέλεσμα να επιτευχθούν συνέργειες και να διασφαλιστεί συνοχή των μελλοντικών μέτρων πολιτικής σε διάφορους τομείς πολιτικής.

Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις;

Θεμελιώδη δικαιώματα: Η πρωτοβουλία θα συμβάλει στη στήριξη της αποτελεσματικής ιδιωτικής επιβολής των θεμελιωδών δικαιωμάτων και θα διαφυλάξει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής σε περίπτωση υλοποίησης των κινδύνων της TN για τα θεμελιώδη δικαιώματα (π.χ. διακρίσεις).

Διεθνής διάσταση: Μέσω της προώθησης μιας ισόρροπης προσέγγισης όσον αφορά την ευθύνη για ζημία που προκαλείται από την TN, η ΕΕ έχει την ευκαιρία να καθορίσει ένα παγκόσμιο σημείο αναφοράς και να προωθήσει την προσέγγισή της ως παγκόσμια λύση, με αποτέλεσμα, ουσιαστικά, τη δημιουργία ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος για την «TN ευρωπαϊκής προέλευσης».

Αναλογικότητα;

Η προτιμώμενη επιλογή σχεδιάστηκε για να προετοιμάσει το έδαφος για την ανάπτυξη και χρήση της TN και, παράλληλα, να επιτύχει τον κύριο στόχο προώθησης της διάθεσής της στην ΕΕ.

Ωστόσο, η επιλογή αυτή δεν υπερβαίνει τα όρια του αναγκαίου. Πρώτον, η παρέμβαση της ΕΕ είναι στοχευμένη, καθώς θα ελαφρύνει απλώς το βάρος της απόδειξης για τα θύματα. Θα εναρμονίσει μόνο στοιχεία της ευθύνης για τα οποία θέτει προκλήσεις η ΤΝ, αφήνοντας άλλα στοιχεία, όπως ο καθορισμός της υπαιτιότητας και της αιτιότητας, στις υφιστάμενες εθνικές νομοθεσίες.

Δεύτερον, η προτιμώμενη επιλογή μεταθέτει την εκτίμηση της ανάγκης για εναρμόνιση της αντικειμενικής ευθύνης σε μεταγενέστερο στάδιο, όταν συγκεντρωθούν περισσότερες πληροφορίες για την ΤΝ και τις χρήσεις της (βλ. παρακάτω).

Τρίτον, η προτιμώμενη επιλογή θα προτείνει μια προσέγγιση ελάχιστης εναρμόνισης. Παρότι η ελάχιστη εναρμόνιση δεν δημιουργεί απολύτως ίσους όρους ανταγωνισμού, διασφαλίζει ότι οι νέοι κανόνες μπορούν να ενσωματωθούν, χωρίς να προκληθούν τριβές, στο υφιστάμενο νομικό πλαίσιο αστικής ευθύνης κάθε κράτους μέλους.

Συνεπώς, καθώς τα κράτη μέλη θα είναι σε θέση να ενσωματώσουν στο εθνικό τους δίκαιο τις στοχευμένες παρεμβάσεις της ΕΕ που περιλαμβάνει η προτιμώμενη επιλογή, η πρωτοβουλία θα ενισχύσει, στο σύνολο της ΕΕ, την ασφάλεια δικαίου, θα αποτρέψει τον περαιτέρω νομικό κατακερματισμό και θα διασφαλίσει αποτελεσματική προστασία των θυμάτων, ανάλογη του επιπέδου προστασίας που παρέχεται για άλλες ζημιές.

Δ. Παρακολούθηση

Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική;

Η προτιμώμενη επιλογή πολιτικής συνίσταται σε μια προσέγγιση βάσει σταδίων: αρχικά θεσπίζονται μέτρα ελάφρυνσης του βάρους της απόδειξης για το θύμα και, κατόπιν, με βάση τη ρήτρα επανεξέτασης, διενεργείται εκτίμηση της κατάστασης έπειτα από πέντε έτη. Η διαδικασία αυτή θα επιτρέψει στην Επιτροπή να εκτιμήσει, ενόψει των εξελίξεων της τεχνολογίας και των χρήσεών της, αν απαιτείται επίσης, πέραν των μέτρων για ελάφρυνση του βάρους της απόδειξης, εναρμόνιση της αντικειμενικής ευθύνης και υποχρεωτική ασφαλιστική κάλυψη.